

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบผู้ประกอบการ OTOP ผ้าทอพื้นบ้านในกลุ่มพื้นบ้านและกลุ่มธุรกิจ เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ได้กำหนดแนวทางในการวิจัย โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นผลการเปรียบเทียบการประกอบการของผู้ทอผ้าพื้นบ้านทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มธุรกิจและกลุ่มพื้นบ้าน ซึ่งนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจผ้าทอพื้นบ้านในเขตภาคอีสาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการศึกษาวิจัย

1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น พร้อมกับศึกษาแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่างๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.2 สํารวจและกำหนดกรอบพื้นที่ในการวิจัย (เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

1.3 กำหนดวิธีและแผนในการศึกษาวิจัย(เหตุผลในการเลือกวิธี/จำนวนตัวอย่าง/วิธีวิเคราะห์)

1.4 ศึกษาเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สภาพทั่วไป ข้อมูลองค์ประกอบทางธุรกิจของกลุ่มผู้ประกอบการผ้าทอพื้นบ้าน

1.5 จัดทำแบบสอบถามเพื่อออกสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล และเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ข้อคิดเห็น

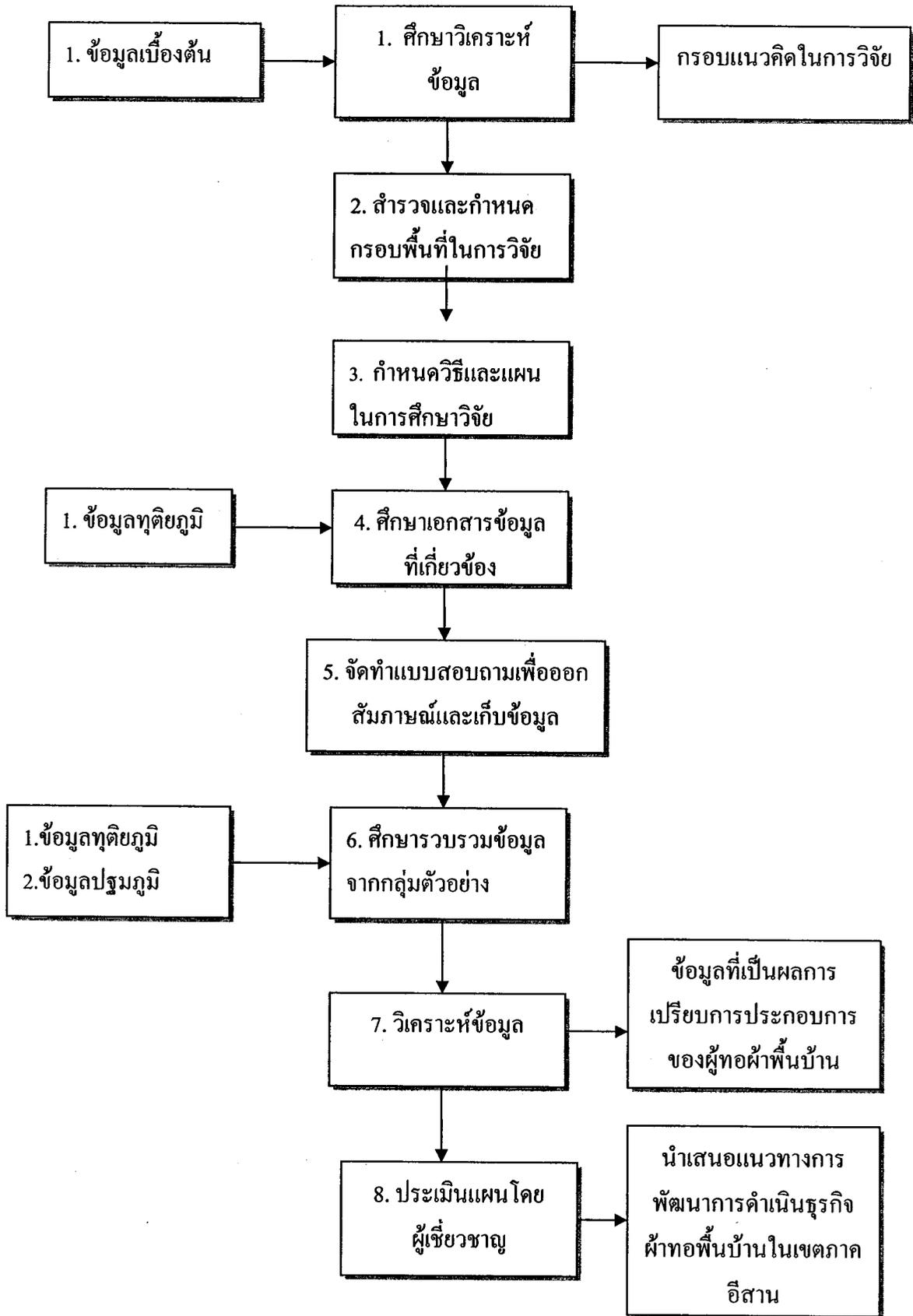
1.6 ออกสัมภาษณ์และตรวจสอบหลักฐานเพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สภาพทั่วไป ข้อมูลองค์ประกอบทางธุรกิจของกลุ่มผู้ประกอบการผ้าทอพื้นบ้าน โดยการสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก จากประธานกลุ่มหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.7 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล

1.8 จัดทำแนวทางในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจผ้าทอพื้นบ้านในเขตภาคอีสาน

1.9 สรุปผลการศึกษา และจัดทำรายงาน และการนำเสนอผลงาน

โดยภาพที่ 3 จะแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการศึกษาวิจัย ได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 3 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมายไว้ 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบการทอผ้าพื้นเมือง โดยประกอบการแบบพื้นบ้าน

กลุ่มที่ 2 ผู้ประกอบการทอผ้าพื้นเมือง โดยประกอบการแบบธุรกิจ

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยสุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลของผู้ประกอบการที่เป็นตัวแทนของทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ประกอบการแบบพื้นบ้าน และ กลุ่มผู้ประกอบการแบบธุรกิจ แบ่งเป็นกลุ่มละ 30 ราย โดยมีรายละเอียดการเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมเรื่อง การผลิต การตลาด การบริหารจัดการ การเงิน การลงทุน ราคาสินค้า รวมทั้งรายละเอียดสนับสนุน ข้อมูลตัวเลขดังกล่าว ซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการเป้าหมาย มีจำนวน 60 ราย ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จรินทร์ รุจิเกียรติกำจรและคณะ (2005) โครงการศึกษาวิจัยสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาสินค้า OTOP กลุ่มผ้าทอพื้นบ้านอีสาน จังหวัดขอนแก่น กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดจำนวนตัวอย่างโดยการทำ CIT (Critical Incident Technique) ซึ่งพบว่ากลุ่มประชากรมีลักษณะเป็น Homogeneity คือมีความเบี่ยงเบนน้อย เนื่องจากว่ามีลักษณะวิธีดำเนินการและผลกระทบปัจจัยแวดล้อมต่างๆที่คล้ายคลึงกัน จึงเป็นเหตุให้ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 30 ตัวอย่าง มีความเหมาะสมทั้งในด้านจำนวนและเวลาในการวิจัย

4. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ คือ

เครื่องมือเชิงคุณภาพ (Qualitative Instrument) เป็นแบบสอบถามเชิงสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้างโดยกำหนดข้อความอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านการผลิต การลงทุน ราคาสินค้า การตลาด และ ข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานในกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอ ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ประธานกลุ่มและ ผู้ดำเนินธุรกิจผ้าทอ

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิได้จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องจาก หนังสือ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างตอบ การสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลดังนี้

เครื่องมือเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อขอสัมภาษณ์ ประธานกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอพื้นบ้านและสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอพื้นบ้าน โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานในกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอพื้นบ้าน

แต่ละตัวเลขข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นเอกเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบปกติ (Normal Distribution) เนื่องจากแต่ละรายของผู้ทำธุรกิจมีสภาพสถานะปัจจัยต่างๆของการดำเนินงานแตกต่างกัน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบตัวเลขการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อสนับสนุนผลลัพธ์ของการเปรียบเทียบตามปัจจัย โดยมีหัวข้อทางการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางธุรกิจอันได้แก่ การบริหาร การเงิน การตลาด การจัดการทรัพยากรบุคคล การบัญชี โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเชิงสัมภาษณ์ นำมาแปลผลการวิจัยในรูปการวิเคราะห์เชิงพรรณนา การแสดงการเปรียบเทียบตัวเลขการประกอบการ และกราฟจุด

7. ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งทำการศึกษาสภาพปัจจุบันของผู้ประกอบการทอผ้าพื้นบ้าน ซึ่งนำไปสู่การนำเสนอการส่งเสริมการประกอบกิจกรรมผ้าทอพื้นบ้าน ที่เป็นอาชีพเสริมกิจกรรมเกษตรหลัก และแนวทางในวิธีดำเนินการอันจะก่อรายได้เสริมที่ชัดเจนและมีความยั่งยืนในการประกอบการ โดยจะมีผลต่อสังคมเกษตรกรรมของชาวบ้าน และการบรรเทาปัญหาทางสังคมในด้านอื่นๆ โดยสอบถาม ข้อมูลจากประธานกลุ่ม OTOP หรือ ผู้ประกอบการที่เป็นตัวแทนกลุ่ม ที่อยู่ในเขตภาคอีสาน โดยมี 60 กลุ่มประกอบการ OTOP

8. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ประมาณ 8 -9 เดือน เริ่มตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2548 – เมษายน พ.ศ.

9. สถานที่ในการทำวิจัย

กลุ่มแม่บ้านที่ผลิตผ้าทอพื้นบ้าน ในภาคอีสานและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น